

MĚSTO HRANICE

Městský park Na území dnešního parku se nacházely až do 19. století obecní pastviny, poté tu byla vysazena alej z akátů a ořešáků nazvaná Císařské stromořadí, jižní část území byla využívána pro výcvik vojenských koní [2]. Území bylo po staletí opakovaně zaplavováno řekou Bečvou [6]. V prvním desetiletí 20. století zde byl podle projektu Fr. Thomayera vybudován městský park s vodním bazénem a fontánou. Cestou z mostu přes Bečvu se vstupovalo přímo do parku, jehož atrakcí byl roku 1909 vybudovaný meteorologický sloup [3]. Roku 1923 byl v parku odhalen Husův pomník, který vytvořil Julius Pelikán [4]. V letech 1918–1939 nesl park název Sady československých legionářů, poté Schillerovy sady, 1945–1953 Sady Československých legií, 1953–1990 Sady Zdeňka Nejedlého a nyní znovu Sady Čs. legií. V roce 1997 byl park prohlášen kulturní památkou.

Výstava Pobečví V roce 1927 proběhla v Hranicích rozsáhlá Krajiňská výstava Pobečví, která park obohatila o hudební pavilon (altánek) [7]. Silnice na Teplice, která dosud procházela parkem, byla přeložena na dnešní místo a západní část parku s meteorologickým sloupem byla z parku vyčleněna. V parku byly také vystavěny dva větší dřevěné výstavní pavilony a řada menších [5]. Po skončení výstavy byly strženy. Ve 2. pol. 20. století park postupně chátral [1].

Most přes řeku Souběžně s parkem byl v letech 1904–1905 vystavěn secesní železobetonový most přes řeku Bečvu, který nahradil po staletí obnovovaný most dřevěný [8]. „Nejprve postaven poněkud výše most prozatímní a pak teprv rozbourán most starý, na jehož místě má se vypínati most nový, moderní. Práce postupovala dosti rychle, poněvadž dělníků bylo vel-

mi mnoho a též 3 parní stroje pracovaly, čerpající dílem vodu, dílem zarážejíce kůly do země.“ Most byl zničen ustupujícími nacistickými vojsky v roce 1945 [9]. V roce 1960 byl vybudován současný most, který prošel rekonstrukcí v roce 2009.

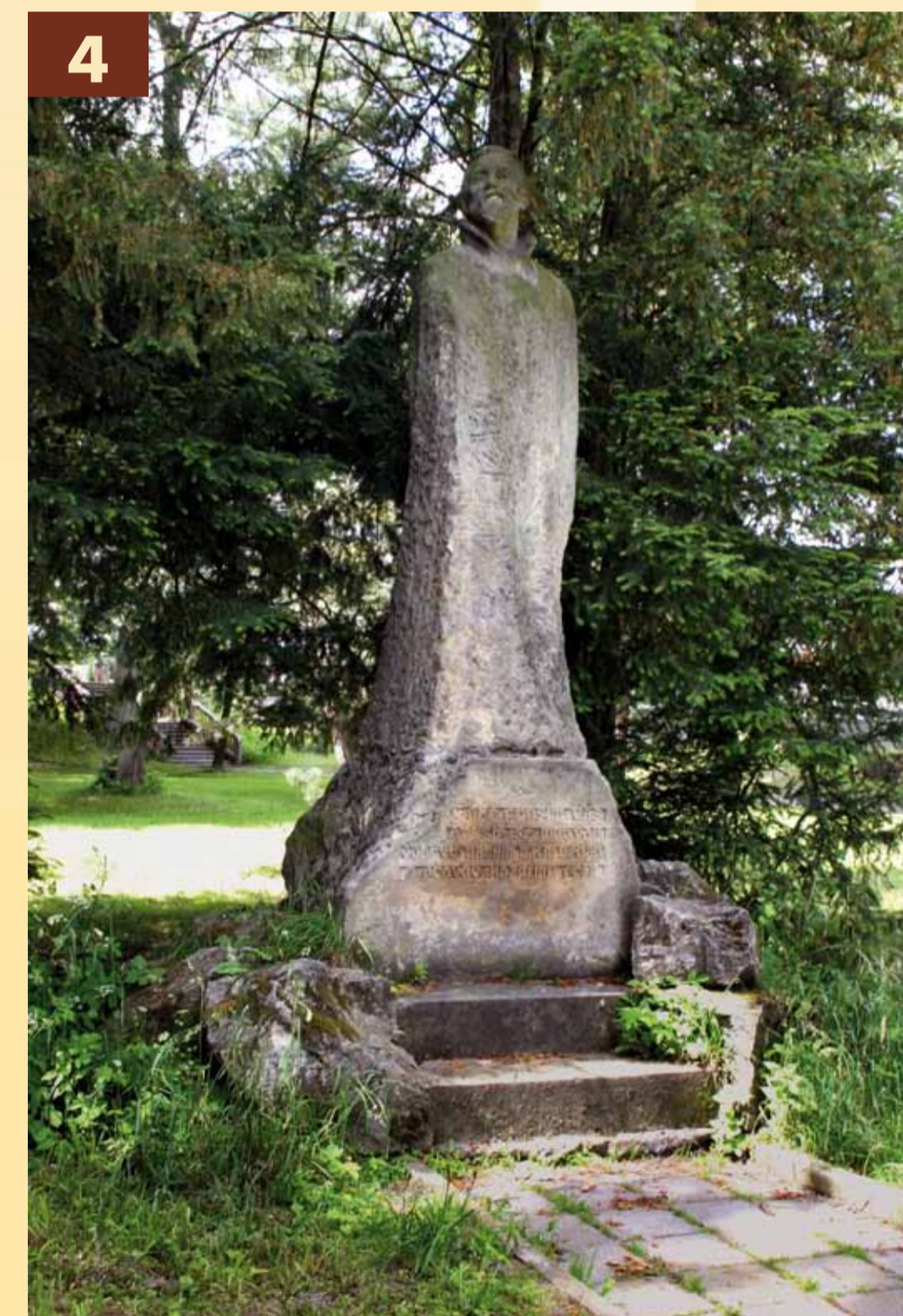
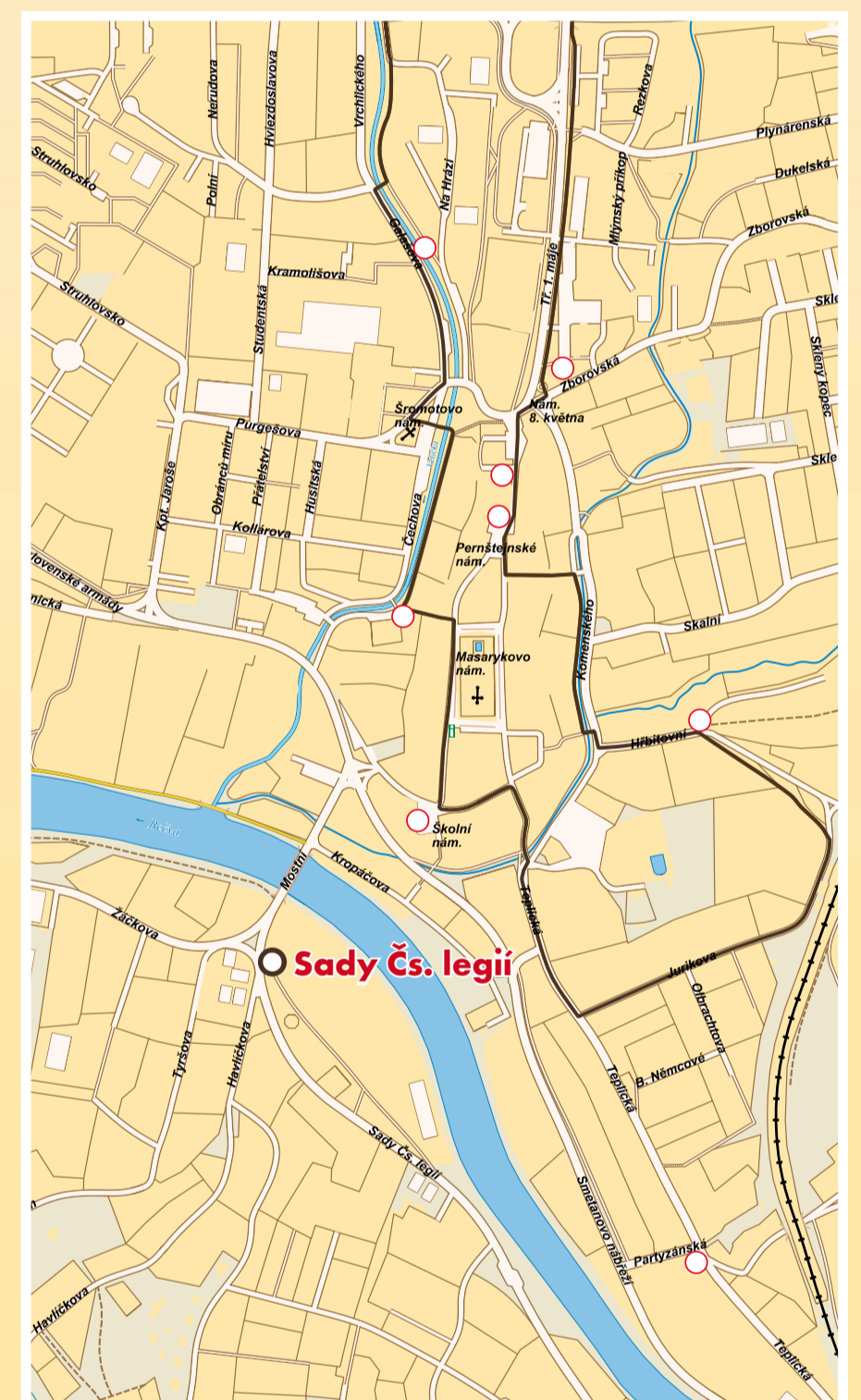
Zóna sportu Území na levém břehu Bečvy je už od 19. století naplněno sportovními aktivitami. V roce 1817 vznikla za Tamborovým hostincem střelnice, na břehu Bečvy tu existovalo na počátku 19. století několik plováren. V parku bylo zřízeno kluziště, později nahrazené tenisovými kurty. V blízkosti parku byla vystavěna sokolovna s vnitřními i venkovními sportovišti, roku 1958 byl západním směrem otevřen atletický stadion, roku 1960 házenkářský stadion, v letech 1965–1974 vznikalo koupaliště a roku 2006 začal fungovat krytý bazén (Plovárna Hranice).

Sokolovna Hranický Sokol byl založen roku 1887 a po celou první polovinu 20. století představoval nejvýznamnější společenskou organizaci ve městě, jejíž vliv se zdaleka neomezoval jen na tělovýchovnou činnost. Základní kámen Sokolovny byl položen 12. června 1927, o rok později byla stavba podle projektu Aloise Pilce dokončena. Dne 5. února 1974 budova vyhořela. Opravená a přestavěná budova, spravovaná v té době Tělovýchovnou jednotou Sigma, byla slavnostně otevřena 1. května 1976. Dnes spravuje Sokolovnu opět Tělocvičná jednota Sokol Hranice.

Stará Střelnice Již dvoustetletou historii areálu Staré Střelnice zahájil František Tambor, když zde na sklonku 18. století zřídil výletní hostinec, později vybudoval střelnici, kde působil také měšťanský střelecký spolek (založen 1824). Roku 1880 jej poctil návštěvou císař

František Josef I., který „na památku sboru střeleckému věnoval skvostný stříbrný pohár“. Majitel střelnice zase pořídil na paměť události koruhvíčku s letopočtem, která se dosud nachází na budově. Areál Staré Střelnice významně ovlivnil akad. malíř Ladislav Vlodek (1907–1996), který do exteriéru umístil několik vlastních soch i zachráněných děl jiných autorů, včetně sochy císaře Františka Josefa I., která do roku 1918 stávala na hranickém Školním náměstí [10].

Text / Text: Jiří J. K. Nebeský
Foto / Photo: Milan Mráz [1] [4] [10], Jiří Necid [7]
Sbírka / Collection: Milana Králíka [2] [3] [5] [6] [8] [9]
Grafika / Graphics: Jan Machovský, info@machovsky.cz, www.machovsky.cz

Town park Until the 19th century there were municipal pastures where today's park lies, later an avenue of acacia and walnut trees called the Imperial Alleys was planted here; the south part was used to train military horses [2]. The area has been flooded by the Bečva River for centuries [6]. In the first decade of the 20th century a town park with a water basin and a fountain were built here according to a design by František Thomayer. The entrance to the park was directly at the bridge over the Bečva River, which holds a meteorological column from 1906 [3]. In 1923, a John Hus memorial designed by Julius Pelikán was unveiled in the park [4]. From 1918–1939 the park was called The Czechoslovak Legionaries' Gardens, followed by The Schiller Gardens, 1945–1953 The Czechoslovak Legions' Gardens, 1953–1990 Zdeněk Nejedlý Gardens, and now again The Czechoslovak Legionaries' Gardens. In 1997, the park was declared a cultural monument.

The Pobečví exhibition In 1927, a vast Regional Exhibition Pobečví was held in Hranice, enriching the park with a music pavilion (gazebo) [7]. The road leading to Teplice, which until then ran through the park, was removed to its present location, and the west part of the park with the meteorological column was separated from the park. In addition, two larger wooden exhibition pavilions and a number of smaller ones were built in the park [5]. Once the exhibition ended, they were demolished. During the second half of the 20th century the park gradually deteriorated [1].

Bridge over the river Along with the park an Art Nouveau reinforced concrete bridge was built over the Bečva River from 1904–1905, replacing a wooden bridge that had stood there for centuries [8]. „At first a temporary bridge was built above the old one and then the latter one was demolished to be replaced with a new, mo-

dern bridge. The works quickly proceeded for there were many workers and also 3 steam engines worked on the site, pumping water and driving poles into the ground.“ The bridge was destroyed by retreating Nazi armies in 1945 [9]. The present bridge was built in 1960.

Sports area The left bank of the Bečva River has been filled with sporting activities since as early as the 19th century. In 1817 a shooting range was built behind the Tambora pub, and at the beginning of the 19th century there were several swimming pools on the bank. A skating ring was established in the park, to be later replaced with tennis courts. A Sokol sports club was built near the park, featuring both indoor and outdoor sports facilities; in 1958 an athletic stadium was opened facing the west, in 1960 a handball stadium, from 1965–1974 an outdoor swimming pool was built, and in 2006 an indoor swimming pool was built (The Hranice Pool).

Sokol sports club Founded in 1887, the Hranice Sokol sports club was the most important social association in the town during the whole first half of the 20th century, offering much more than just physical educational activity. The foundation stone of the Sokol sports club was laid on June 12, 1927, and a year later the building, designed by Alois Pilec, was completed. On February 5, 1974 the building burnt down. Managed by The Sigma Physical Education Association, the repaired and remodeled building was ceremoniously opened on May 1, 1976. Today, the Sokol sports club is again managed by the Sokol Hranice Physical Education Club.

Stará Střelnice The two-hundred year history of the Stará Střelnice (Old Shooting Range) commenced when František Tambor founded it here at the end of the 18th century. First as a holiday inn and then he added a shooting range used also by the Civic Shooting Association

(founded in 1824). In 1880, Emperor Franz Joseph I honored the inn with his visit, “presenting the shooting association with an excellent silver cup”. The owner of the shooting range purchased a weather vane with the year on it to commemorate the event. The weather vane is still on the building. The Old Shooting Range was significantly influenced by the academic artist Ladislav Vlodek (1907–1996), who set several of his own statues in the exterior, as well as with a few preserved works by other sculptors, including a statue of the Emperor Franz Joseph I. The latter stood on the Hranice Školní Square until 1918 [10].

ZA KRÁSAMI MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY HRANICE

Evropská unie
Evropský fond pro regionální rozvoj
Partner pro váš rozvoj

ROP
Střední Morava